

Załącznik nr 1 do Regulaminu konkursu na zadania upowszechniające zagadnienia związane z ochroną środowiska oraz z zakresu edukacji ekologicznej prowadzone na łamach prasy, radia, telewizji lub internetu

Tematyka priorytetowa zadań

Nabór konkursowy

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnym.

- źródła zanieczyszczeń wód: rodzaje zanieczyszczeń, wykorzystanie wód powierzchniowych i podziemnych, znaczenie oczyszczania ścieków w utrzymaniu dobrej jakości wód powierzchniowych i podziemnych, kształtowanie stosunków wodnych, eutrofizacja wód związkami azotu i fosforu, zakwaszenie;
- znaczenie infrastruktury wodno – ściekowej i gospodarki wodnej dla jakości środowiska i życia ludzi, w tym m.in.: stan czystości wód, naturalna i sztuczna retencja wód, gospodarka wodno – ściekowa, systemy odbioru ścieków i oczyszczania ścieków, przydomowe oczyszczalnie ścieków;
- zasoby wód dyspozycyjnych – zagospodarowanie wód opadowych w szczególności na terenach zurbanizowanych.

2. Ochrona powietrza.

- wpływ tzw. niskiej emisji na jakość powietrza i jakość życia ludzi, w tym m.in.: źródła i rodzaje zanieczyszczeń powietrza, jakość powietrza, niska emisja i gospodarka niskoemisyjna, sposoby ograniczania emisji zanieczyszczeń gazowych oraz pyłowych, szkodliwość spalania odpadów w paleniskach domowych, znaczenie transportu zbiorowego, scentralizowanie systemów ciepłowniczych, geotermia;
- sposoby oszczędzania energii: przykłady działań w zakresie efektywnego wykorzystania energii, termomodernizacja, korzyści wynikające z oszczędzania energii;
- możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym m.in.: dostępność, źródła, efektywność ekonomiczna, koszty, technologie, możliwości i przykłady wykorzystania.

3. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi, w tym gospodarowanie odpadami w obiegu zamkniętym.

- działania zapobiegające powstawaniu odpadów;
- segregacja odpadów i recykling w racjonalnym gospodarowaniu odpadami, w tym m.in.: źródła powstawania odpadów, rodzaje odpadów, postępowanie z odpadami niebezpiecznymi np.: z odpadami zawierającymi azbest; działania zapobiegające powstawaniu odpadów - unieszkodliwianie odpadów, w tym w sposób inny niż

składowanie, system selektywnej zbiórki odpadów, zasady segregacji odpadów, recykling, odzysk surowców,

- punkty selektywnej zbiórki odpadów PSZOK.

4. Ochrona różnorodności biologicznej.

- system ochrony przyrody, w tym m.in.: ochrona przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu, ochrona terenów zielonych oraz zadrzewień w miastach i wsiach;
- rozwój zrównoważony a ochrona różnorodności biologicznej: gospodarczy i społeczny rozwój na obszarach podlegających ochronie prawnej, w tym m.in.: prowadzenie działalności gospodarczej na obszarach chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 oraz innych obszarach podlegających ochronie prawnej i w ich otulinach;
- znaczenie ochrony zasobów przyrody: poziomy organizacji przyrody i podstawowe prawa, zależności i interakcje występujące w przyrodzie, relacje występujące między człowiekiem i przyrodą, człowiek jako część przyrody, przyroda jako wartość, formy i cele ochrony przyrody, ochrona gatunkowa, krajowy system obszarów chronionych, współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony przyrody, zagrożenia antropogeniczne dla przyrody, fragmentacji siedlisk, wpływ turystyki i rekreacji na ekosystemy, problem chemizacji w rolnictwie;
- różnorodność biologiczna: czynniki decydujące o stabilności środowiska i granicach bezpieczeństwa, w tym m.in. stopień poznania różnorodności biologicznej, przyczyny i skutki utraty bioróżnorodności, różnorodność genetyczna, gatunkowa, ekosystemowa i krajobrazowa; rola korytarzy ekologicznych i wysp środowiskowych, potrzeba zachowania starych odmian roślin i ras zwierząt, rozwój zrównoważony a ochrona bioróżnorodności, działania na rzecz ochrony bioróżnorodności - katalog dobrych praktyk w tym zakresie;
- ekosystemy: rodzaje, struktura i funkcjonowanie, zakłócanie homeostazy biologicznej w ekosystemach i zagrożenia dla ekosystemów: zagrożenia antropogeniczne na poziomie genetycznym, gatunkowym, ekosystemowym, przekształcanie siedlisk, gatunki obce, w tym inwazyjne w ekosystemie; działania zmierzające do utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów - ochrona ekosystemów naturalnych wodnych i lądowych oraz półnaturalnych, renaturalizacja ekosystemów (np. leśnych, jezior, rzek, strumieni) – dobre praktyki w tym zakresie, usługi ekosystemowe, skutki ekologiczne, społeczne i gospodarcze degradacji ekosystemów; rola lasów, zadrzewień oraz obszarów podmokłych; znaczenie lasów i bagien jako naturalnych filtrów zanieczyszczeń.

5. Zasoby krajobrazowe

- znaczenie ochrony zasobów krajobrazowych: struktura i dynamika krajobrazu, zaburzenia krajobrazu, w tym zaburzenia w krajobrazie leśnym – fragmentacja lasów; restytucja, zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu naturalnego, rolniczego

i kulturowego; wpływ zagospodarowania obszaru na walory krajobrazowe, antropogeniczne obciążenia na poziomie krajobrazowym.

6. Koncepcja trwałego, zrównoważonego rozwoju

- aspekty środowiskowe, gospodarcze, ekonomiczne i społeczne koncepcji rozwoju zrównoważonego: wzrost gospodarczy bez degradacji środowiska, sposoby zmniejszania materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki, działania na rzecz wprowadzania najlepszych dostępnych technik (BAT), przykłady dostosowywania polityk sektorowych do zasad zrównoważonego gospodarowania i ochrony zasobów naturalnych; działalność gospodarcza i produkcja przyjazna środowisku;
- zrównoważony rozwój terenów zurbanizowanych;
- bezpieczeństwo ekologiczne;
- rola odpowiedzialnej i zrównoważonej produkcji, usług i konsumpcji w ochronie zasobów naturalnych; proekologiczne wzorce konsumpcji; indywidualne działania i zachowania wspierające ochronę środowiska, konsumpcjonizm i zrównoważona konsumpcja, polityka ochrony konsumenta, marketing odpowiedzialny ekologicznie, etyczne aspekty produkcji; przyjazne środowisku postawy i zachowania, przełamujące złe nawyki i przyzwyczajenia; korzyści ekonomiczne wynikające z ochrony środowiska.